

Interviewee: Đặng Quốc Việt

Interviewer: Pham Diem Huong

Location: Saigon Radio, Houston, Texas

Date: 2011-03-07

Identifier: wrc02845

Context: This recording and transcript form part of a collection of oral history interviews conducted by the Vietnamese American Heritage Foundation and donated to the Chao Center for Asian Studies at Rice University. This collection includes video recordings of interviews with Vietnamese Americans native to or living in Texas. This interview forms part of the national 500 Oral Histories Project conducted by the Vietnamese American Heritage Foundation.

This transcript was written by Mr. Hieu Do in 2014 by recommendation of Ms. Nancy Bui of the VAHF, and has not been verified by staff at Rice University.

PDH:thưa ông Đặng Quốc Việt ngày hôm nay tôi xin được đại diện cho hội bảo tồn văn hóa và lịch sử của người Mỹ gốc Việt xin phỏng vấn ông cái tiểu sử cá nhân, tiểu sử của gia đình ông trong những lúc mà ông còn thơ ấu cho tới bây giờ. Vài nét văn hóa và truyền thống đã được áp dụng trong gia đình ông cũng như là ông sang đến hải ngoại thì giữ gìn cái văn hóa truyền thống như thế nào. Và tới là cái thời kỳ của Việt Nam của mình chiến tranh thì có nhiều cái mốc điểm lịch sử rất là quan trọng thì trong cái thời gian đó ông ở đâu và làm gì. Cái tới sẽ là biến cố lớn nhất là 30/4/75 lúc đó là ông đang ở đâu và bằng cách nào ông sang định cư ở Hoa Kỳ. và sau cùng là đời sống ở tại Hoa Kỳ. vì chúng ta bị mất giờ quá nhiều gần cả tiếng thành ra cũng xin ông có gắng ... ngắn gọn nhưng cố gắng đầy đủ chi tiết.

01:10:QV: Dạ vâng.

PDH:Trước tiên thì xin ông cho biết tên, ngày sinh, cũng như là nơi sinh quán của ông.

01:17:QV: Vâng, thưa chị, thưa quý vị tôi là Đặng Quốc Việt, sinh ngày 18/5/1950 tại miền Bắc tỉnh Thanh Hóa.

PDH:Ông có nhớ 1 ít kỉ niệm gì về cái thời thơ ấu của ông không?

01:33:QV: Vâng. Thì vào cái thời lúc cộng sản bắt đầu chiếm ở miền Bắc. tôi còn nhớ cái hình ảnh cha quả tôi được ghép vào hình 1 địa chủ. Tôi nhớ rất rõ ngày hôm đó là ngày mùng 3 tết thì họ đã dẫn ba tôi bằng 1 cái đoàn gọi là thiếu nhi và dung ngay những cái cây tre xung quanh gia đình nhà tôi, bao bọc cái khu đất nhà tôi để mà dẫn ra đấu trường. Và ba tôi đã bị đấu liên tục 3 đêm liên tiếp bằng cách treo bằng 2 ngón tay treo lên 1 cái xà ngang và đấu liên tiếp như vậy 3 đêm. Sau đó họ đã kết án ... và tịch thu tất cả tài sản. nhưng mà khi đó nhờ được chính những người dân trong làng, họ đã không đồng ý là kết án ... và họ đồng ý là chỉ tịch thu tất cả tài sản của gia đình tôi vì vậy ba tôi đã thoát được cái bản án tử hình ... của thời kỳ đấu tố năm 1954, thưa chị

PDH:thưa ông như vậy thì trong gia đình ông có bao nhiêu anh em

02:58:VQ: Vâng. Gia đình chúng tôi có tất cả là 9 anh chị em và sau khi gia đình đã bị tịch thu tất cả tài sản và chị còn lại 1 cái căn bếp để mà sinh sống. thì chúng tôi cũng đã giữa đêm xuống mũi thuyền nan và đã tìm cách vượt vào trong Hải Phòng. Thì quý vị cũng biết ở cái thời kì đó thì các thành phố như Vinh, Thanh Hóa, Nghệ An muốn trốn vào miền nam rất là khó khăn vì họ ngăn chặn trên tất cả các nẻo đường, nhờ trốn vào nửa đêm tôi còn nhớ rất rõ gia đình đã phải xuống nửa đêm và đã phải tìm cách đi vào trong Hải Phòng, đi vào trong Nam. Thưa chị.

PDH:như vậy thì tất cả gia đình ông kể cả thân sinh, thân mẫu của ông đều đi vào trong nam, hay là có người nào bị lọt lại không?

03:43:QV: Gia đình chúng tôi đều đi vào trong nam hết, 9 anh em cũng như ba mẹ tôi cũng đã đi vào trong nam.

PDH:Dạ. Còn thân nhân bà con họ hàng của ông có đông không và có đi vào trong nam hết không.

03:56:QV: Vâng. Khi mà ra đi như vậy ba tôi có đem theo những người cháu ruột gồm có tất cả 4 gia đình của người cháu ruột đó cùng đi trên cái chuyến đi vượt đó. Còn lại là những người chú và người bác vẫn còn tiếp tục ở lại miền bắc

PDH:sau năm 1975 những người đó có đi vào miền nam và ông có cơ hội để nói chuyện với họ không.

04:19:QV: sau 1975 là vì tôi đã không đi vào ngày 30/4 mà tôi ở lại. sau đó thì có những người bà con ở tại miền bắc đã vô. Thì khi mà họ vào đi thăm gia đình tôi thì khi đó tôi vẫn ở trong tù. Nhưng mà khi rồi ra khỏi tù về nhà thì bố mẹ có kể lại là những người cháu ở miền bắc đã vô thăm và mang theo 1 số gạo, chén ... và nghĩ rằng ở trong nam này nó bị bóc lột thành ra họ đem vô. Khi mà thấy gia đình đời sống không có bị tệ rạc giống như là họ được biết ở tại miền bắc thì họ đã âm thầm bỏ đi hết tất cả.

PDH:trở lại thời thơ ấu của ông 1 chút xíu là ông có kỉ niệm nào thật là đẹp về các anh chị em cũng như là cha mẹ

05:11:QV: Vâng thì trong cái thời thơ ấu khi mà ở tại miền bắc, mỗi 1 lần lụt lên thì tôi thường theo mấy người anh đi câu cá ở bên các cái bờ ruộng và tôi thường xách giỏ theo mấy người anh đi mà câu cá. Hình ảnh thứ 2 mà tôi nhớ nữa là mỗi 1 vụ mùa sau cắt lúa xong về thì những người làm cũng như gia đình đập lúa trong 1 cái sân rất rộng, rồi sau đó chất lên những cái rơm. Tôi còn nhớ rõ là 1 lần là đứa em trai kế của tôi, ngày hôm đó trong khi chơi thì nó rớt xuống cái ao, cả nhà phải chạy xuống cứu, rất may là em đã không bị việc gì

PDH:Dạ xin cảm ơn ông. Ông là người con thứ mấy trong gia đình

06:00:QV: tôi là người thứ 7 trong gia đình, thưa chị

PDH: Thế thì ông có phải cái người giữ những hình ảnh kỉ niệm của gia đình, cũng như những kỉ vật của gia đình không

06:10: QV: Vâng thì tất cả những hình ảnh đó thì người anh cả của tôi còn giữ. Sau khi mà mất năm 1975 thì anh từ ... trở lại miền bắc, thứ nhất là thăm lại bà con và khôi lại căn nhà của gia đình tôi. Hiện giờ căn nhà đó nó là trung tâm sinh hoạt của hội già, những người già trong cái xã đó. Cái đất đó nó vẫn còn nguyên và kể cả cái ao kè của gia đình tôi thì họ vẫn còn nguyên.

PDH: xin ông cho biết là ở trong gia đình của ông theo tôn giáo nào, có thờ cúng tổ tiên hay là những cái bàn thờ gia tộc như thế nào.

06:55: QV: Vâng thì gia đình chúng tôi là gia đình Thiên chúa giáo, ba má tôi đi theo thiên chúa giáo từ lâu lắm rồi, đến chúng tôi giống như là những người đã đạo gốc trong cái gia đình. Trong gia đình chúng tôi cũng rất là phóng khoáng. Thì vẫn có những cái bàn thờ tổ tiên, và khi mà có những cái gì dịp lễ giỗ hoặc là những cái lễ hỏi hoặc đám cưới thì cũng có bàn thờ tổ tiên thưa chị

NB: dạ và khi ra tới hải ngoại thì ông vẫn giữ cái nét đó.

07:29: QV: Vâng, ra hải ngoại thì tôi vẫn duy trì những cái phong tục của quê hương ta, chẳng hạn như là những cái ngày như là đám hỏi của con cái tôi hoặc là đám cưới thì chúng tôi cũng có cái bàn thờ tổ tiên để các cháu thắp nến cũng như là đứng trước tổ tiên để mà tổ tiên chúng dám những cái lễ đính hôn, cũng như lễ cưới hỏi của các cháu, cũng như là những ngày tết của dân tộc thì chúng tôi gia đình cũng tập hợp và cũng tổ chức những cái buổi chúc tết lì xì cho các cháu ở trong gia đình thưa chị.

PDH: Dạ, cảm ơn anh. thưa khi đi vào trong nam đó thì anh học trường tiểu học nào

08:14: QV: Vâng, khi ở trong nam thì chúng tôi ở trong 1 cái trại định của của những người di cư từ miền nam vô, chúng tôi xin học ở trong cái trường tiểu học của cái giáo xứ Tân Thanh, là cái nơi mà gia đình chúng tôi cư ngụ. sau khi hết bậc trung học thì tôi có về Sài Gòn có học ở cái trường ... ở Sài Gòn. Sau khi đậu tú tài ... xong thì tôi theo học đại học Khoa học, ở đại học Khoa học từ năm 1968 đến năm 1971 thì bắt đầu tôi vào quân đội

PDH: Dạ. Khi đi vào quân đội thì ông đi vào binh chủng nào

08:51: QV: Vâng thưa chị, khi đi vào quân đội thì tôi đã chọn 2 quân là ... binh chủng để mà đi và tôi đã tập huấn ở tại quân trường Nha Trang 2 năm ở tại nha trang thưa chị

PDH: Xin ông cho biết là trong cái thời gian học tiểu học hoặc là trung học ông có những người bạn nào thân nhất không, và có còn liên lạc hay không?

09:10: QV: Vâng thì tôi còn rất nhiều người bạn còn ở lại, còn ở tại Việt Nam. Mặc dù là sau này chúng tôi không liên lạc với nhau. Bởi cái trường hợp của tôi khá đặc biệt là ở tại Việt Nam thì cộng sản Việt Nam họ biết đến tên của tôi và vì vậy họ thấy rằng tôi hoạt

động ở tại hải ngoại này ở trong các cái tổ chức để mà tranh đấu trật tự cho dân chủ ở tại Việt Nam và vì vậy họ đã mời gọi bắt các người anh của chúng tôi lên trên để mà hỏi về cá nhân tôi cũng như là tất cả những người bạn của tôi đều phải e ngại, chính tôi cũng tránh trường hợp họ bị liên lụy nên tôi không liên lạc nhưng mà họ vẫn gửi những lời thăm qua những người thân đi về Việt Nam khi mà trở lại ở Hoa Kỳ này.

PDH: Xin ông cho biết là sau khi ra trường hải quân thì ông đóng ở đâu, và cấp bậc cuối cùng của ông trong năm 75

10:13:QV: Vâng khi ra trường tôi mang cấp bậc thiếu úy và tôi họ trong bộ tự lệnh ... phục vụ dưới cái chiến hào HQ-412 là cái chiến hào tiếp tế dầu trong các căn cứ của hải quân. Đến năm 1975 thì cấp bậc cuối cùng của tôi vẫn là thiếu úy. Ngày 30/4/1975 khi đi đó tôi là sĩ quan trực và tàu tôi cập ở tại bến Bạch Đằng trong hoàn cảnh khi đó là sĩ quan trực. lúc đó còn trẻ thành ra cái tinh thần trách nhiệm thành ra tôi vẫn duy trì cái bổn phận của tôi cho đến sang 30/4.

PDH: Vâng, xin cảm ơn ông. Thưa được biết là tới cái kì tết Mậu Thân năm 1968 đó, thì khi đó ông khoảng 18 tuổi. ông có thể cho biết lúc đó ông học trường nào, ông có tham gia cứu những cái người mà nạn nhân trong cái dịp tết Mậu Thân không.

11:42:QV: Thưa chị vào cái tết Mậu Thân năm 1968 thì tôi học ở trường ... và tôi ở trong cái khu vực ở dưới cái chỗ khu Hiền Vương đối diện với cái trại nhảy dù thì khi đó cái vùng đó là cái vùng bị cộng sản nó tấn công. Khi đó gia đình tôi, khi đó tôi ở chung với ông anh để mà theo học, chúng tôi đã phải chạy ra trường Đắc Lộ để mà trú đó. ở tại đó thì trong khi còn cuộc chiến như vậy đó thì tôi đã dùng xe để trở về trên Lâm Đồng ngay cái lúc chiến tranh đang xảy ra để mà trở về Lâm Đồng. tôi không tham dự được những cái vụ cứu trợ nạn nhân trong cái cuộc chiến.

PDH: Gia đình của ông không có bị cái ảnh hưởng, thiệt hại hay cái gì hết trong cái dịp tết Mậu Thân

12:34:QV: Dạ vâng, gia đình thì không có bất cứ thiệt hại gì trong cái tết Mậu Thân thưa chị

PDH: Thưa ông thế thì đến cái thời kì năm 1975, ông có thể cho biết chi tiết 1 chút xíu trong cái thời kì 1975 lúc đó thì trách nhiệm của ông như thế nào, gia đình của ông như thế nào. Ông đã có gia đình chưa, đã có vợ chưa. Đã có con chưa. Đại gia đình ông trong cái thời gian đó như nào.

13:04:QV: Vâng thưa chị vào cái trước cái ngày 30/4/1975 thì trên lâm đồng cũng như là các thành phố khác xung quanh Sài Gòn đã chạy di tản. và gia đình tôi cũng chạy di tản về Sài Gòn, ba má tôi cùng anh chị em đều về Sài Gòn. Trong khi đó tôi vẫn tiếp tục phục vụ trong cái đơn vị của tôi là dưới chiến hào HQ-472 và đi công tác tại miền trung. Và trong cái công tác tại miền trung đó chúng tôi cũng đã di chuyển những các bộ tư lệnh của sư đoàn 3 cũng như là cứu vớt tất cả anh em binh sĩ vào cái thời kì di tản từ vùng 1 về Cam Ranh sau đó trở về Sài Gòn. Thì vào cái ngày 29/4 đó thì chúng tôi ở tại Sài Gòn,

vào lúc đó chúng tôi không nghĩ là mặc dù vào tháng 3 chúng tôi khi mà ghé vào cam sơn thì cũng được biết Việt Nam sẽ mất. đó là những người mỹ họ làm việc tại côn sơn khi mà chúng tôi ghé vào đó, tiếp xúc với họ họ đã cho biết như vậy. tôi về Sài Gòn vẫn sẽ không nghĩ là sẽ phải di tản thành thử ra tất cả gia đình tôi cũng không có chuẩn bị gì hết. cho đến khi ngày 29/4 tôi sĩ quan trực và sang 30. Khi đó tôi đã có gia đình và 2 đứa con, sang 30 tôi trở về nhà và đón vợ con xuống dưới chiến hào, khi đó chiến hào chỉ còn tôi là sĩ quan chỉ huy và 1 người nữa là sĩ quan cơ khí, 1 số anh em thủy thủ trong chiến hào. Khi mà tôi tách tàu ra chuẩn bị ra đi thì tách ra giữa xong thì ông Dương Văn Minh đầu hàng. Thì tôi thấy cuộc ra đi, ra cửa sông Sài Gòn rất là nguy hiểm, không đảm bảo an toàn thành ra lúc đấy tôi lại cập trở lại, trở về nhà. Đúng lúc mà tôi ... những thiết giáp của cộng sản miền Bắc đang tiến thành phố Sài Gòn đang tiến vào dinh độc lập.

PDH:Như vậy là cả gia đình của ông lẫn ông nữa đã ở lại Việt Nam sau năm 1975.

15:23:QV: Dạ vâng, thì tất cả gia đình cũng như là mọi người không có ai đi ra khỏi Việt Nam vào cái thời điểm 30/4/1975

PDH:ông có thể cho biết là ông đã bị bắt ở lại hoặc là phải đi trình diện vào lớp nào và cái thời gian học tập tù cải tạo là bao nhiêu lâu

15:42:QV: vâng thưa chị tôi sau khi mất miền Nam rồi thì chúng tôi phải ra trình diện, tôi đã trở về trên lâm đồng để trình diện tại lâm đồng và ngày 13/5 thì chính thức tôi nhập trại, họ bảo rằng đi mang theo 3 ngày lương thực để mà học tập nhưng mà sau đó chúng tôi sau khi chúng tôi tập hợp xong thì họ trở chúng tôi vào vùng Tân Ray mà quý vị đã biết ngày hôm nay đang khai thác bôxít tại vùng Tân Ray, ở tại đó, họ giữ chúng tôi ở tại đó trong vòng 3 tháng và sau đó chuyển chúng tôi ra trại 8 ở ngoài Văn Giang và tôi ở đó cho đến 18 tháng sau. Đặc biệt chúng tôi phải nói là cái trại đó là cái trại kiểu mẫu mà tụi nó dùng để mà cho tất cả những người ngoại quốc khi đến thăm những người tù ở tại Việt Nam thì họ dẫn đến đó thành ra chúng tôi ở trong hoàn cảnh khá đặc biệt thành ra nó có những quy chế đặc biệt hơn vì vậy khi chúng tôi về, 18 tháng sau thì chúng tôi đã, họ đã thả chúng tôi về. khi về địa phương thì họ quản chế tôi cho đến ngày tôi trốn khỏi địa Việt Nam.

PDH:ông có thể cho biết những cái chuyển dự định vượt biên của ông như thế nào

00:27:QV: Vâng thưa chị thì khi mà về địa phương để mà sinh hoạt thì tôi cũng cố gắng hòa nhập vào đời sống nhưng có 1 sự kì thị rất rõ ràng là con của tôi đi học thì luôn luôn bị gạt ra bên ngoài không được tất cả bất cứ 1 sinh hoạt gì hết. với bản thân tôi thì bị quản chế không đi quá 5km của cái khu vực của mình và họ quản chế tôi cho đến khi tôi đi vượt biên, thì tôi thấy rằng sống ở 1 cái chế độ mà mình không có 1 cái tương lai cho con cháu cũng như là cho chính bản thân mình và thấy cái xã hội đó ngày càng đi xuống như vậy nên tôi quyết định đem gia đình ra đi. Và tôi trở về Sài Gòn trong khi đó trên người tôi không có 1 tờ giấy nào cả, tôi về Sài Gòn và tôi đã ra vũng tàu và ở tại đó chúng tôi đóng chiếc ghe, chúng tôi đã ra đi vào ngày 12/3/1982.

PDH:Và chuyển đi có bao nhiêu người và có gặp trở ngại gì không?

01:36:QV: Vâng thì tôi là sĩ quan hải quân, trên cái hải trình từ Sài Gòn mà đi ra ra tới đảo phú quốc thì hàng tháng tôi vẫn đi. Tôi là sĩ quan đệ tam trên chiến hào nên tôi rất rành trong cái khu vực đó thì chúng đã đi trên chiếc tàu với chiều dài là 10m rưỡi, bề ngang 2m8. Khi mà đi chủ tàu nói với tôi là khoảng chừng 7 chục người. nhưng mà trên con đường đi tôi thấy rất là ngập chỉ cần ngồi với tay tới là tới mặt nước. may mắn chuyển tàu đã không bị chìm khi mà ra tại cửa song sau 3 đợt song sau đó thì biển rất là êm. Và chúng tôi đã phải mất đi 1 em bé trên con tàu vượt biên đó và đã thủy tang em. khi lên tới ..., tối lái tới ... thì trên đó khi mà đếm ra là 103 người, con số quá khủng khiếp. nếu mà gặp phải mùa biển động thì chắc chắn mọi người không thể nào an toàn được.

PDH:Tại sao em bé đó bị chết ạ?

02:40:QV: Em bé bị chết là tại vì khi đi như vậy ra cửa thì sóng lớn và dưới hầm có chứa những dầu, em dựa vào trong đó rồi thùng dầu bị bể ra và nó bị phồng ở khắp người và sau đó thì không thể nào cứu em được thì lúc đó em mới 13 tuổi.

PDH:Như vậy là giữ nguyên em bé trên tàu hay là thủy tang.

03:02:QV: Vâng thưa chị phải thủy tang.

PDH:và khi ông đến trại tị nạn ... thì cái điều kiện của trại khi đó như nào và năm đó là năm nào, ông ở trại bao nhiêu lâu?

03:16:QV: Khi đến trại ... vào năm 1982, vào tháng 3 năm 1982 khi đó trại cũng tương đối là họ đã có những cái dãy nhà cho mọi người ở và sinh hoạt ở đó cũng tương đối, có sự giúp đỡ, cũng như là có những lớp dạy học cho các em ở tại đó cũng như có các nhà thờ và nhà thờ. ở tại đó tôi có phụ giảng cho cái lớp về anh ngữ ở tại... và tôi ở tại đó 3 tháng thì sau đó tới... thưa chị.

PDH:Ông ở tại ... bao lâu thì tới định cư tại Hoa Kỳ.

04:00:QV: Ở tại ... thì chúng tôi ở đó 4 tháng để mà học cái đời sống ở tại Hoa Kỳ. và ở tại đó 4 tháng trời thì sau đó chúng tôi được đi thẳng qua Hoa Kỳ và tới tại thành phố ... vào ngày 4/11/1982

PDH:Khi ông đi vượt biên như vậy là chỉ có gia đình nhỏ của ông thôi hay cả đại gia đình?

04:26:QV: khi đi như vậy thì tôi có đem theo gia đình của người em kế tôi, cái người mà tôi bảo lúc còn nhỏ bị rút xuống ao đó thì tôi đã đem theo gia đình của em đi theo với chúng tôi.

PDH:Khi đến Hoa Kỳ thì cái nghề đầu tiên của ông mà ông làm là nghề gì?

04:45:QV: Vâng thì khi tới Hoa Kỳ đầu tiên của tôi là tôi phải đi làm ở 1 cái tiệm ... 1 thời gian khoảng chừng 2 tháng trời. và sau đó tôi có người bạn đề nghị là đi qua học về cái ngành sửa xe tôi đến học ở trong cái ngành rửa xe ở tại 1 người bạn. và tôi làm trong cái ngành này 3 năm và sau đó tôi mở 1 cái ... riêng của tôi cho đến ngày hôm nay thưa chị.

PDH:Dạ các cháu của ông học hành như thế nào?

05:18:QV: Các cháu bây giờ đều đã lớn rồi học đã xong và các em đã ra trường, thì hiện giờ tôi còn 1 cháu út đang đi học, năm nay cháu đã 22 tuổi thưa chị.

NB:Từ cái lúc định cư ở Hoa Kỳ cho tới bây giờ thì ông thấy là cái đời sống của ông ở tại Hoa Kỳ như thế nào?

05:38:QV: Vâng, thưa chị tôi thấy đây là 1 cái xã hội có nhiều cơ hội để mà chúng ta tiến thân và đặc biệt trong cái xã hội có nên tự do mà dân chủ như thế này thì giúp cho chúng ta có những điều kiện để mà phát triển. Mặc dù khi mà qua đây tôi với 1 cái gia đình mà tới 5 người con lúc đó sau đó thêm 1 người nữa cũng là 1 gánh nặng nhưng mà trong cái điều kiện rất là tốt của 1 xã hội Hoa Kỳ này chúng tôi đã ổn định và sinh hoạt được và tôi nghĩ đây là 1 cái xã hội nếu mà trong tương lai Việt Nam chúng ta có 1 nền dân chủ mà được gần gần 50-60% như cái xã hội này cũng là 1 điều rất tốt cho đất nước chúng ta để mà phát triển thưa chị.

PDH:trong phần nói chuyện trước thì ông có nhắc đến là ông ngại không có muốn liên lạc với những người bạn cũ ở tại Việt Nam tại vì sợ liên lụy đến họ vì những sinh hoạt của ông ở ngoài này, và xin ông cho biết là ông đã sinh hoạt chính trị ở tại đây như thế nào?

06:42:QV: Vâng thưa chị khi mà vượt biên tới ... vào tháng 3 thì cuối tháng 3 tôi đã cùng với 1 số anh em hải quân thành lập 1 cái chi bộ của mặt trận ... thống nhất giải phóng Việt Nam ở tại ... khi mà tới ... ở ... thì tôi tiếp tục sinh hoạt và chúng tôi đã gây dựng tới 11 chi bộ của mặt trận ... thống nhất giải phóng Việt Nam. Và đến tháng 11 khi mà bước chân tới Hoa Kỳ này và sau khi bước chân tới Hoa Kỳ này tôi tiếp tục hoạt động trong tổ chức là mặt trận ... thống nhất giải phóng Việt Nam và ngày hôm nay vẫn tiếp tục hoạt động dưới tổ chức là Việt Nam Canh Tân Cách mạng Đảng thưa chị.

PDH:Thưa anh, anh có thể cho biết là những người anh những bà con của anh ở tại Việt Nam đã bị nhà nước cộng sản Việt Nam quấy nhiễu tại vì anh là cái người sinh hoạt ngoài này, anh cho biết cụ thể được không?

07:40:QV: Vâng thì 2 người anh tôi ở trên lâm đồng thì công an họ đã mời lên làm việc suốt ngày. Họ hỏi về hoạt động của tôi ở tại hoa kỳ này, họ này nói tôi là người hoạt động để chống lại nhà nước của nhân dân, thì mấy người anh tôi bảo là chú nó đi ra ở Hoa Kỳ và chú sống ở ngoài đó cái quyền hoạt động của chú là quyền của chú, chúng tôi không biết là chú làm những cái gì. Thì họ cứ phỏng vấn lên phỏng vấn xuống rất nhiều lần, gọi lên để mà phỏng vấn cái sự hoạt động của tôi. 1 phần là những người họ từng sống ở trong cái khu vực của tôi, họ biết là tôi hoạt động ở đây, họ nghe tên tuổi của tôi ở trên

các đài phát thanh họ về thì 1 phần họ đã nói với bà con ở trong đó thành thử ra ngay cả 1 số linh mục rất thân của tôi khi ra tới đây gặp tôi chỉ có để tới nhà chơi khi mà họ đi ra ngoài đường thì họ rất là ngại. ngay cả khi người con của tôi đám cưới, ông linh mục đó tức là em của đức cha Nguyễn Sơn Lâm đó thì ông đó cũng đã phải ngại thôi chớ ông đi về không bị phiền toái, tôi bảo thôi không sao.

PDH:Dạ, thưa ông cho tới giờ phút này thì thân sinh của ông vẫn còn khỏe mạnh chứ?

09:12:QV: Dạ thưa chị, khi mà tôi ra đi thì mẹ tôi cũng như ba tôi đều khỏe mạnh nhưng mẹ tôi cũng đã mất khi mà tôi sau 3 năm ra đi và ba tôi cũng mất cách đây là 12 năm, thì tất cả khi mà ba má tôi mất thì tôi đã không thể nào về được, thì gia đình cũng nói là không về được. Đặc biệt khi mà ba tôi mất họ cũng đã gửi công an tới ngay tại nhà, trước thì họ bảo là phúng điếu nhưng thực sự là họ cũng muốn theo dõi xem có mặt của tôi hay không nhưng mà không thấy xuất hiện của tôi họ cũng đến phúng điếu xong ra đi thôi.

PDH:Dạ, ông có cái kỉ niệm nào đặc biệt về người mẹ của ông không?

09:57: QV: Vâng, tôi nhớ người mẹ của tôi khi ở trong Nam khi mà xây dựng đời sống mới thì rất là vất vả. đi làm có những cái lúc khi mà đi làm về thì tới những cái chỗ vườn trà họ có những trái cây thì họ cho, mẹ tôi đem về và cho lại chúng tôi. Và đặc biệt nữa sau khi 1975, khi mà mẹ tôi bị đau thì khi đó không có thuốc men gì hết và khi đó thì gia đình ngay cả 1 người thân trong gia đình làm về thầy thuốc cũng đã nói là không thể nào cứu được. nhưng mà tôi đã có nỗ lực, tôi đi mua ... cùng với 1 người bạn là cựu sĩ quan quân y anh đã chỉ tôi chích. Tôi chích tới nổi mà mỗi lần thấy tôi vô là bà ấy sợ lắm, tôi đã chích tới u cục lên không tan ra được. nhưng mà nhờ những cái vậy mà tôi đã cứu được mẹ tôi sống thêm được mấy năm nữa thưa chị.

PDH:Xin cảm ơn anh, là 1 người sĩ quan của quân lực Việt Nam cộng hòa. Ông nghĩ gì về sự hiện diện của người Mỹ ở trên đất nước Việt Nam ở trong miền Nam cái thời kì chiến tranh trước năm 1975?

11:18:QV: Thưa chị, là khi còn là sinh viên ở trường đại học khoa học, khi mà tôi thấy những hình ảnh người Mỹ tới tại đất nước của mình và thấy họ sống 1 cuộc sống có thể nói dùng đồng tiền để chi phối đời sống và tạo nên 1 số những tệ nạn trong cái xã hội của Việt Nam ở thời điểm đó. Thực sự tôi không thích và tôi cũng đã tham gia vào những cuộc biểu tình để chống lại sự hiện diện của quân đội Hoa Kỳ. nhưng mà tôi vẫn phải ghi ơn cái sự hy sinh của họ, và chính cái sự tham dự của họ đã giúp cho miền Nam sống trong tự do dân chủ. Và ngày hôm nay những người Việt Nam đến đất nước này, họ vẫn mở rộng vòng tay để mà tiếp nhận cũng như giúp đỡ cho những người Việt Nam thì đây là những cái điều mà chúng tôi thấy rằng chúng tôi vẫn phải ghi nhận những sự thương yêu giúp đỡ của người dân Hoa Kỳ và trong hiện tại thưa chị.

PDH:Anh có sự suy nghĩ gì về sự thất thủ của miền Nam, tại sao?

12:35:QV: Tôi nghĩ là cái sự thất thủ của Việt Nam là do chính người Việt Nam của mình, mình đã không ý thức được bốn phận đủ của 1 cái dân tộc, tự mình đứng bằng 2 chân

của mình để mà lo chống lại cái chủ nghĩa vô tâm. Chúng ta có chính nghĩa nhưng chúng ta đã không tự đứng bằng 2 bàn chân của chúng ta và chúng ta đã phải nhờ vả vào những người bạn của chúng ta và bạn thì dĩ nhiên có lúc họ rất là tốt có lúc họ cũng vì hoàn cảnh họ sẽ bỏ chúng ta. Chính vì vậy tôi nghĩ rằng sự mất miền Nam là do chính chúng ta, những người dân miền Nam đã không tự đứng bằng 2 bàn chân của mình bảo vệ cái sự tự do dân chủ mà mình đang có trong tay thừa chị,

PDH:Được biết anh đang ở trong 1 cái đảng phái chính trị để mà tranh đấu đòi lại quyền tự do cho Việt Nam, thì nếu có sự hỗ trợ của Hoa Kỳ thì anh nghĩ như thế nào?

13:38: QV: Vâng thì trong cái sự đòi lại quyền tự do dân chủ, chúng ta kêu gọi mọi cái sự hỗ trợ của mọi dân tộc yêu chuộng thực sự tự do dân chủ. Và nếu có sự hỗ trợ của người dân Hoa Kỳ đó là cái sự rất là đáng quý nhưng mà dù muốn dù không trước hết chúng ta phải dùng chính chúng ta, cái nỗ lực của người dân Việt Nam mà tự đứng lên để mà tranh đấu và nếu có sự giúp đỡ của các dân tộc khác đó chỉ là 1 phần để mà hỗ trợ cho chúng ta chứ chúng ta không thể dựa vào tất cả những người ngoại quốc, những cái thế lực ngoại quốc để mà tranh đấu cho đất nước chúng ta vì như vậy trên con đường tranh đấu chúng ta đã làm mất đi cái chủ quyền của dân tộc và do đó chúng ta phải lấy sức mình làm chính thì khi đó chúng ta mới xây dựng được chính đất nước chúng ta bằng chính sức lực của người dân chúng ta thừa chị.

PDH:Dạ, một câu hỏi khác là xin anh cho biết có thể có cái ví dụ cụ thể là đối với riêng anh thôi cái tấm lòng nhân ái của xã hội Hoa Kỳ đối với cá nhân anh, gia đình anh hoặc là đối với cộng đồng Việt Nam của mình như thế nào

14:50:QV: Vâng thừa chị, khi mà mình bước chân tới tại ... là cái nơi đầu tiên mình bước trên con đường tị nạn thì mình đã nhận được sự giúp đỡ của nhiều dân tộc thì phải nói người dân Hoa Kỳ là phần chính trong cái sự giúp đỡ đó. Và khi tới tại Hoa Kỳ thì chúng ta đều biết là khi tới đây với 2 bàn tay trắng với 1 gia đình 5 đứa con thành ra nhờ cái sự giúp đỡ của họ ngay cái thời gian đầu tiên khi mà tôi bước tới đây, tôi đã nhận được sự giúp đỡ, và tôi chấp nhận sự giúp đỡ đó trong vòng 3 năm đầu để mà xây dựng gia đình và sau đó tôi đứng lên bằng chính 2 bàn chân của tôi. Tôi nghĩ rằng đó là sự giúp đỡ rất là cụ thể qua những cái chương trình như là ... những cái chương trình về ... và chúng ta đã sử dụng cái đó cho đời sống chúng ta lúc ban đầu để chúng ta có thể xây dựng đời sống mới ở trong cái xã hội Hoa Kỳ này thừa chị.

PDH:Trở lại với cộng đồng người Việt ở tại ... thì được biết ông đã sinh hoạt ở trong cái đảng phái chính trị thế thì những công việc giúp đỡ những cái bên ngoài cái sinh hoạt chính trị của ông ở trong cộng đồng ông có sinh hoạt chung với các hội đoàn khác, xin ông cho biết ý kiến về cái việc làm thế nào để bảo tồn giữ gìn cái văn hóa của Việt Nam ở tại hải ngoại?

16:17:QV: Vâng thừa chị, khi mà tôi bước tới thành phố ... này năm 1983 thì năm 1984 tôi cùng 1 số anh em trong tổ chức mặt trận ... thống nhất giải phóng Việt Nam là người tiên phong mở lớp Việt ngữ ở tại thành phố ... khi đó chúng tôi đã tổ chức những cái

buổi thi, chương trình Việt ngữ quy tụ 2-300 em trong các sinh hoạt tại cộng đồng này và những hình ảnh đó nó vẫn còn sống động ở tại thành phố này. Và chúng tôi cũng đã tổ chức những cái tết trung thu cho các em để duy trì những cái nét văn hóa của người Việt Nam ở tại thành phố này. Và phải nói là thành phố ... này những cái tổ chức sinh hoạt bảo tồn văn hóa đầu tiên là nói tới từ những cái cơ sở của mặt trận ... thống nhất giải phóng Việt Nam. Qua các cái chương trình Việt ngữ, qua những đoàn thiếu nhi mà sau này những cái đoàn thiếu nhi khánh thể cũng là những cái lúc đầu tiên mà chúng tôi đã thành lập cũng như đoàn thiếu nhi Phù Đổng và từ đó nó đặt nền tảng cho những hoạt động mà ngày hôm nay họ đang duy trì. Và sau này khi tất cả nhà thờ cũng như là chùa cũng như là 1 số những cái người khác đứng ra tổ chức các lớp Việt ngữ thì chúng tôi đã coi như chấm dứt các hoạt động đó để dồn vào những cái nơi khác họ tổ chức được thì anh em tôi lo làm thế nào tranh đấu cho tự do dân chủ nhiều hơn thưa chị.

PDH:Dạ theo như ông từ cái thời gian ông định cư ở đây cho tới bây giờ thì ông có cái sự suy nghĩ gì về cái bảo tồn văn hóa cộng đồng ở tại ... cần đóng góp gì thêm hay là ông cho biết 1 số cái kết quả như thế nào trong thời gian vừa qua?

01:34:QV: Vâng thưa chị tới vấn đề văn hóa không riêng gì cộng đồng duy tân mà các nơi đều chú trọng về vấn đề văn hóa cái ưu tiên nhất mà mọi người Việt Nam chúng ta đều biết rằng khi nào tiếng Việt còn thì dân tộc chúng ta còn. Chính vì cái suy nghĩ như vậy nên tất cả các nơi đều có lớp Việt ngữ để chúng ta trau dồi cho các em có những điều kiện thứ nhất là cho các em có thể đọc và nói được tiếng Việt đó là điều tôi nghĩ đầu tiên. thứ 2 chúng ta vẫn duy trì tất cả các sinh hoạt văn hóa truyền thống dân tộc chúng ta mà tự trong nước chúng ta đã có, chúng ta loại bỏ những cái điều thấy rằng không thích hợp cho ngày nay thì chúng ta loại bỏ mà chúng ta duy trì tiếp tục ví dụ như những cái dịp tết tổ chức các cái buổi họp mặt các cái buổi chúc tết hoặc là trung thu, chúng ta tổ chức những cái buổi lễ trung thu cho các em rồi tổ chức các buổi thi Việt ngữ mà các trường thường tổ chức hàng năm thì tất cả các cái nỗ lực đó đều đáng quý hóa, có lẽ là chúng ta cần phải quan tâm hơn nữa là chúng ta phải đi vào cái dòng chính của Hoa Kỳ. cái việc mà quý vị đang làm ngày hôm nay để mà duy trì 1 số cái truyền thống văn hóa của Việt Nam để lưu trữ trong tương lai nhưng mà làm thế nào đi vào được những cái thư viện của Hoa Kỳ để mà các em không đọc được tiếng Việt là người Việt Nam nhưng các em vô trong thư viện họ sẽ có những tài liệu liên quan văn hóa Việt Nam cũng như cho những người bản xứ ở đây họ có dịp mà họ đọc và hiểu được văn hóa Việt Nam như thế nào, đó là cái điều chúng ta cần quan tâm hơn thưa chị.

PDH:Dạ, xin cảm ơn anh. cũng xin được chia sẻ với ông là cái công việc chúng tôi đang làm bây giờ thì sẽ lưu lại tất cả những cái từ này đến giờ ông đã chia sẻ và những cái tài liệu này đã, sẽ được bỏ vào trong văn khố của những trường đại học. và đây là 1 cái môn học cho các thế hệ trẻ tại Mỹ, thế hệ người Việt cũng như là các thế hệ trẻ khác của người Mỹ. Và họ sẽ học để họ biết về lịch sử Việt Nam như thế nào, tại sao người Việt hiện diện ở đây. Thì đó là cái điều mà nỗ lực rất là lớn của những vị ở trong bảo tồn văn hóa và lịch sử.

03:57:QV: Vâng thì tôi nghĩ đây là cái điều rất là quý hóa và nếu mà chúng ta cố gắng duy trì được cái điều này và phát huy được thì đây là cái sự thành công của cộng đồng chúng ta tại ... thưa chị.

PDH:Dạ vâng, từ nãy đến giờ đó điều gì mà tôi chưa có hỏi nhưng mà ông rất muốn chia sẻ không.

04:16:QV: Vâng thưa chị, có lẽ cái điều mà tôi vẫn hằng suy nghĩ đó là cái tâm tư mà nhiều người Việt chúng ta đang ở trong và ngoài nước. chúng ta có những hoạt động ở tại hải ngoại này chúng ta nhìn về quê hương của chúng ta thì chúng ta thấy cái đất nước của chúng ta càng ngày càng đi xuống. nó xuống không chỉ tại mặt kinh tế mà nó xuống trên mọi mặt, trên mọi lĩnh vực và đặc biệt về vấn đề văn hóa và giáo dục. thì ta phải nói là chúng ta đang đứng, đất nước Việt Nam đứng ở bờ vực phá sản về vấn đề đạo đức, giáo dục ở tại Việt Nam. Để mà có thể chấn hưng được tình trạng hiện giờ thì chúng ta phải loại trừ được cái nguyên nhân gây nên của cái sự xuống cấp của mọi lĩnh vực, của dân tộc Việt Nam. Thì chúng ta phải loại trừ cái chế độ cộng sản ra khỏi cái quyền lực ở đất nước Việt Nam và vì vậy tôi nghĩ rằng ngoài cái lĩnh vực về văn hóa chúng ta cần quan tâm về vấn đề chính trị để chúng ta thay đổi được đất nước chúng ta vào 1 thể chế tự do dân chủ để chúng ta có thể phát huy được cái đất nước chúng ta về lĩnh vực văn hóa, kinh tế, chính trị có thể lành mạnh, có thể dân tộc chúng ta có cơ hội đi lên. Với như ngày hôm nay, chế độ này còn tiếp tục thì mỗi ngày chúng ta còn nhìn thấy dân tộc chúng ta càng ngày càng mất đi cái sự dân khi, 1 dân tộc khi mất đi dân khi thì 1 dân tộc khó tồn tại. và đây là điều chúng ta lo ngại 1 ngày nào đó dân tộc chúng ta nếu còn tiếp tục trong cái thể chế cộng sản này thì chúng ta sẽ trở thành nô lệ trên sự thống trị của phương Bắc là trung cộng thưa chị.

PDH:Ông có nghĩ 1 ngày nào đó ông sẽ trở lại Việt Nam.

06:10:QV: Thưa chị đó là cái tâm tư của tôi và tôi sẵn sàng trở về trong bất cứ hoàn cảnh, điều kiện nào mặc dù nhà nước có cấm không cho tôi về khi mà có thể về được tôi vẫn về. họ muốn bắt thì quyền họ bắt còn mình không làm cái gì gọi là bạo lực cả và chúng ta chỉ làm thế nào vận động mọi người để mà đưa đất nước tới 1 thể chế tự do dân chủ bằng phương pháp bất bạo động thì tôi tin chắc rằng với cái chủ chương như vậy thì họ có ngăn cản đi chăng nữa thì cái cục diện cũng không thể nào ngăn chặn được. tôi hy vọng rằng tôi sẽ trở về Việt Nam trong cái hoàn cảnh gần đây để chúng ta có thể chia sẻ với đồng bào trong nước để mà tranh đấu cho tự do dân chủ.

PDH:Vâng, xin cảm ơn ông Đặng Quốc Việt. cảm ơn ông đã nhận lời đến đây với lại hội bảo tồn văn hóa và lịch sử người Mỹ gốc Việt để chia sẻ những kinh nghiệm quý báu của ông cũng như là những cái thời gian niên thiếu, cuộc đời của ông ở tại miền Nam trước năm 1975 và ông đã có 1 đời sống khá là ổn định tại Hoa Kỳ. với tấm lòng nhân ái của xã hội Hoa Kỳ. Xin cảm ơn ông.

07:30: QV: Dạ xin cảm ơn quý hội đã dành cho tôi cái cơ hội mà tôi có thể chia sẻ được những cái suy nghĩ của tôi cũng như là những cái kinh nghiệm tôi đã trải qua. Trân thành cảm ơn quý hội.

PDH:Dạ. Xin cảm ơn ông.